

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET SPORTA I FIZIČKOG VASPITANJA

PRIMENA KARATEA U MMA

SPORTOVIMA

Završni rad

Kandidat:

Velimir Jeknić 27-fv/2007

Mentor:

Dr Goran Kasum

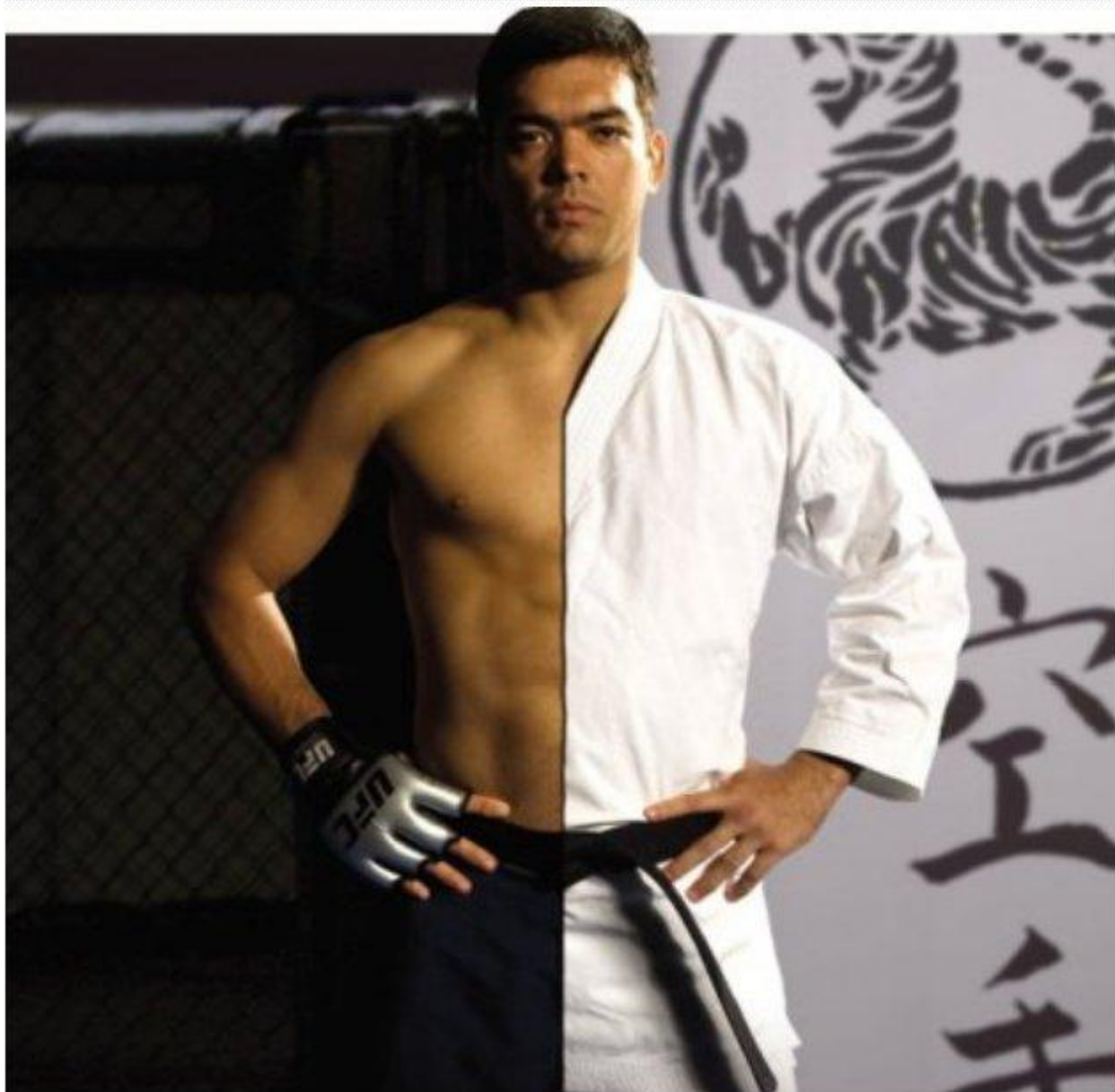
Članovi komisije: Dr Srećko Jovanović

Dr Zoran Ćirković

Datum:

Ocena:

Beograd, septembar 2012. godine

Slika 1: Lyoto Machida podeljen i objedinjen tradicijom i modernim u borilačkim veštinama.

Predmet i cilj rada je ukazati na specifičnosti, prednosti i mane primene karatea u MMA. Poseban osvrt je na analizi takmičarske aktivnosti, stila i filozofije Lyoto Machida-e.

SADRŽAJ

UVOD	1
1. INKLUZIJA KARATEA U MODERNO BORENJE.....	2
1.1 Klasifikacija borilačkih sportova.....	2
1.2 Mešovite borilačke veštine (MMA).....	3
1.3 Karate	4
1.4 Karate u UFC – u	5
2. ANALIZA TAKMIČARSKE AKTIVNOSTI LYOTO MACHIDA-E	6
2.1 MMA lična karta	6
2.2 Biografija	7
2.2.1 MMA karijera	7
2.2.2 UFC karijera	8
2.2.2.1 Machida era	9
2.2.2.2 Post Machida era	9
2.2.2.3 Nazad u trku za titulu	10
3. ANALIZA STILA BORBE LYOTO MACHIDA-E	15
3.1 Glavne karakteristike borbenog stila	15
3.1.1 Stav, gard i kretanje	16
3.1.2 Nožni udarci	16
3.1.3 Udarci rukama	19
3.1.4 Povezivanje tehnika	19
3.1.4.1 Povezivanje noga-ruka	20
3.1.4.2 Povezivanje ruku	20
3.2 Prepoznatljivi potezi Machida-e	21
3.2.1 Čišćenje	21
3.2.2 Udarac kolenom	22
3.2.3 "Preklop"	22

3.2.4 Gyaku tsuki (straight left)	23
4. TRENING	24
5. FILOZOFIJA BORENJA – DRAGON PHILOSOPHY	26
5.1 "UMEĆE RATOVANJA" Lyoto Machida-e	26
5.2 Porodica Machida kao čuvar tradicionalnog karate	27
5.3 The Last Samurai	29
6. ZANIMLJIVOSTI	30
7. ZAKLJUČAK	32
LITERATURA	33

UVOD

Borilačke veštine predstavljaju svetski fenomen koji je nadrastao svoje nacionalne granice i područje uticaja i postao globalna pojava. Njihovo poreklo je dalekoistočno, ali njihova praksa koja danas postoji na tržištu je globalna i bitno izmenjena u odnosu na izvorne sadržaje i praksu u svojim matičnim kulturama. Ono što je najviše izmenilo fenomen borilačkih veština jeste njihovo prilagođavanje jednom drugačijem kulturnom sklopu kakav je zapadni i pripajanje uz druge telesne aktivnosti koje već postoje u zapadnoj kulturi. (Filipović,2011,:21)

U ovom radu ću pokušati da objasnim kako je jedna dalekoistočna veština sadržana u čoveku kroz razne oblike - kako šotokan karate prožima život jednog današnjeg borca, vodeći ga do samog vrha borenja i svetske slave; kako je taj moderni samuraj pomirio u sebi tradiciju i najsavremeniji oblik zabave i sporta i u isto vreme OSTAO (dosledan starom, suštinskom karateu) i POSTAO (šampion u modernom, brutalnom sportu).

Lyoto Machida je čovek koji je potvrdio karate kao veštinu i vratio mu dostojanstvo na velika vrata. On je živi dokaz da je to oružje koje u rukama majstora može biti ubojito i da je nešto više od Tae-bo-a u dvoje sa dosta vrištanja, kako često zna da izgleda moderna karate borba.

Machida je uzdigao i promovisao karate kao što su još neki MMA borci učinili za svoje izvorne veštine: Karo Parisyan za JUDO, Mirko Filipović za KICK BOKS, Dan Severn za RVANJE, Fedor Emelianenko za SAMBO i naravno, Royce Gracie za BRAZILSKU JIU JITSU-u (Ju jutsu).

1. INKLUZIJA KARATEA U MODERNO BORENJE

1.1 Klasifikacija borilačkih sportova

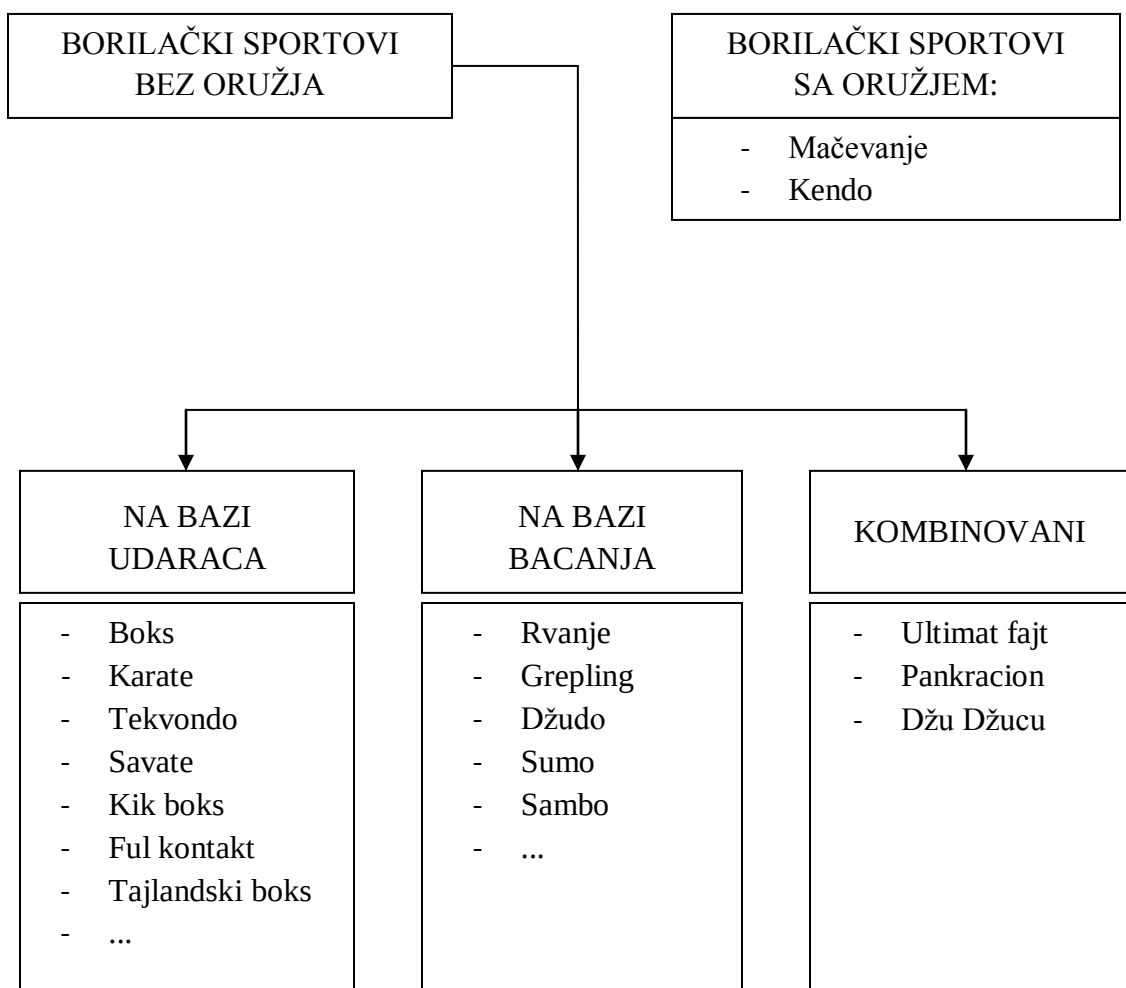

Tabela 1: Klasifikacija borilačkih sportova (Ćirković, Jovanović, Kasum,2010,:20)

Na osnovu tabele 1 vidimo da karateu kao borilačkoj veštini na bazi udaraca do Ultimat fajta kao kombinovane borilačke veštine na putu stoje veštine na bazi bacanja. Sledi logičan zaključak da bi bilo dobro da se obuči i u veštini/veštinama na bazi bacanja onaj ko se želi baviti kombinovanom veštinom a potiče iz veštine na bazi udaraca (i obrnuto).

1.2 Mešovite borilačke veštine (MMA)

Borilačke veštine sve više odstupaju od tradicionalnih vrednosti, transformišući se u pravcu komercijalizacije. Dalja transformacija borilačkih veština dovela je do vaskrsavanja davno zaboravljenog fenomena u zapadnoj kulturi, savremene verzije gladijatorskih borbi: UFC (Ultimate Fighting Championship), Pride, Pankracion, Vale Tudo itd. koji predstavljaju krajnji produkt stilske hibridizacije, mešanja i profesionalizacije borilačkih veština na Zapadu.

U Ultimat fajtu su dozvoljena bacanja, udarci, poluge i gušenja. Postoji više organizacija koje okupljaju borce i organizuju mečeve, a njihova pravila se samo minimalno razlikuju. U svim varijantama, pravila su koncipirana tako da imaju samo minimalna ograničenja u pogledu dozvoljenih dejstava. Zabranjeni su udarci glavom, udarci u kičmu, grkljan, potiljak i genitalije, kao i guranje prstiju u oči i ujedanje. Ovime se postiže da borbe budu vrlo dinamične i neizvesne, a atraktivnosti posebno doprinosi mogućnost da se u borbi suprotstave i nadmeću pripadnici različitih borilačkih veština (danas postoji veština iz koje je borac "potekao", a podrazumeva se da poznaje više borilačkih veština). (Ćirković, Jovanović, Kasum,2010,:30-31)

UFC je najveća MMA (mixed martial arts) organizacija na svetu. Ona organizuje borbe za titule zvaničnog prvaka sveta. Borbe koje organizuje ova asocijacija odvijaju se u kavezu popularno nazvanim OKTAGON (eng. the octagon). To je osmostrana konstrukcija prečnika 9.8 m (dozvoljeni minimum je 9.1 m) sa zidovima od žičane ograde obložene crnim najlonom. Ograda je visoka 167-172 cm plus penasta postavka koja se nalazi na njenom vrhu (kao i između svake od osam strana). Borilište se nalazi na platform koja je visoka 1.2 m. Kavez ima dve ulazno-izlazne kapije koje su jedna naspram druge. Podloga je oslikana sponzorskim logoima i menja se pred svaki događaj.

Borba traje 3x5 minuta, dok borbe za titulu traju 5x5 minuta. Pobeda se ostvaruje nokautom, predajom jednog od boraca, prekidom od strane sudije zbog inferiornosti, prekidom od strane lekara zbog povrede, ili bodovanjem od strane sudija kada borba nije završena pre isteka punog vremena. Od opreme borci imaju šorts i male zaštitne rukavice koje nemaju prste.

Borilačke veštine su tu hiljadama godina, kao i nadmetanja u istim (od 1185. pne i svečanosti na pogrebu Ahilovog prijatelja i ljubimca Patrokla, antičkog boksa i rvanja, Pankraciona antičke Grčke, pojave takmičenja u "istočnim" veštinama, Vale Tudo-a, modernog Pancrase-a), ali u 20-tak godina postojanja UFC-a najveći je procvat istih nego u bilo kom dobu u istoriji, a ovi borci danas su poslednji i najbolji modeli. Ultimat fight danas ima veoma značajnu masovnost i popularnost širom sveta; to je jedan od glavnih vidova zabave, sudeći po televizijskim prenosima širom sveta i količini novca koji figurira u ugovorima plaćenih boraca.

1.3 Karate

Karate se definiše sa različitih aspekata:

- ... "U suštini, karate je niz tehnika i mentalnih stavova, sistematizovanih i kodifikovanih u borilačkoj veštini, koja kroz rigorozni i sistematski trening teži da dostigne znanje o sebi i drugima i da konačno stvori stanje kompletne harmonije između sebe i univerzuma."
- ... "Karate je, takođe, jedna od najefikasnijih borilačkih veština. Kad je nastao, razvio se kao metod za samoodbranu i rad, gde je nadvladavanje protivnika bio jedini važan cilj."
- ... "Karate je osnovni trening koji čoveka vraća u prirodno stanje sa kojim je rođen."
- ... "Karate je metod za razvijanje telesne i duhovne samodiscipline. Prvo je bio samoodbrambena veština, a danas je sport."
- ... "Karate je veština borenja bez oružja."

Postoji veliki broj definicija koje opisuju karate, ali se uglavnom sve koncentrišu oko tri karakteristična aspekta karatea: umetnost, veština, sport. Kroz ova tri aspekta se karate menjao (menjajući i živate ljudi koji su ga vežbali) da bismo njegovom evolucijom danas došli do postojanja tri oblika praktikovanja karatea: tradicionalni, sportski i praktični.

Pod **tradicionalnim karateom** podrazumeva se oblik praktikovanja karatea gde je osnovni oblik tehnike karatea KIHON (standardni školski model tradicionalne forme tehnike). U metodici treninga primarno mesto ima metod simboličkih borilačkih formi (KATA). Pored toga, zastupljen je i metod jačanja udarnih površina (TEMAŠI VARI). Sparing je veoma malo zastupljen i to, isključivo, u ĐAKUSOKU KUMITE (dogovoreni sparing). Ovaj koncept vežbanja karatea ima specifičnu filozofsku i psihološku borilačku osnovu. Naime, osnovna ideja treninga jeste dugogodišnje perfekcionistačko usavršavanje standardnih modela tehnike sa tendencijom da se postigne KI ME – ispoljavanje totalne spoljašnje i unutrašnje energije i posebne mobilizacione spremnosti organizma za realizaciju idealizovanog principa "ubiti jednim udarcem". Jedno od osnovnih obeležja ovog oblika je takođe nepostojanje takmičenja.

Moderni – sportski karate predstavlja transformisani oblik tradicionalnog koncepta vežbanja, koji je nastao početkom 20. veka, prvim javnim prikazom karatea, a posebno se razvio posle Drugog svetskog rata, uvođenjem takmičenja u borbama. Osnovno obeležje ovog oblika karatea je takmičenje. Pored borbi, u karate sportu postoji i kata kao takmičarska disciplina.

Treći oblik karatea, koji se primenjuje kao sadržaj programa samoodbrane i specijalnog fizičkog obrazovanja, uslovno se može označiti kao **praktični karate**. U poslednje vreme tehnike karatea sve više dobijaju značaj u programu obuke lica koja se bave poslovima koji zahtevaju posebne borilačke sposobnosti (poslovi obezbeđenja, policija, vojska...). Karakteristika ovog oblika upražnjavanja karatea jeste njegova elastična povezanost sa tehnikama iz srodnih borilačkih sistema (džudo, aikido, boks, rvanje...). Dakle, tehnike karate, u ovom slučaju, predstavljaju deo širokog i razuđenog tehničkog sistema (udarci, poluge, bacanja, gušenja...).

Oblik i primena tehnike karatea uslovljeni su specifičnostima situaciono projektovanih zadataka (napad, presretanje, odbrana od različitih vrsta napada, oslobađanje od zahvata držanja itd.).(Ćirković, Jovanović, Kasum,2010,:177-178, 181-183)

1.4 Karate u UFC-u

Kako svaka borilačka veština evoluirala i prati nove tendencije, tako se i karate upleo u opštu svetsku pomamu "mešanja borilačkih veština". Modifikacija tehnika i dopuna znanja ostalim veštinama je dovela i karatiste u poziciju da se oprobaju u MMA.

Borci koji su potekli iz karatea i došli do samoga vrha UFC-a su Chuck Liddell, Bas Rutten i Georges St-Pierre.

Liddell – Kempo karate, Koei-Kan karate (bivši šampion poluteške kategorije, sa Anderson Silva-om deli titulu najbrojnijih nokauta u UFC istoriji).

Rutten – kyokushinkai (bivši šampion UFC-a, 3x svetski šampion u "King of Pancrase-u", završio je karijeru sa nizom od 22 borbe bez poraza (21 pobeda, 1 nerešen meč).

St-Pierre – kyokushinkai (trenutni šampion velter kategorije, sa skorom od 22 pobede i 2 poraza).

Čovek čije je ime u MMA sinonim za karate je borac koji je učinio da taj stil borenja opet bude cenjen i to u svetu gde vlada mešavina stilova, snage i brutalnosti. Jedinstvo tradicionalnog karatea, karate sporta i praktičnog karatea se ogleda u jednom modernom ratniku zvanom Lyoto Machida.

Lyoto Carvalho Machida (rođen 30. maja 1978.) je MMA borac iz Salvadora u Brazilu koji se bori u poluteškoj kategoriji (84-93 kg) u Ultimat Fajt Šampionatu. On je bivši šampion poluteške kategorije (light heavyweight) u kojoj je trenutno rangiran kao treći. Machida ima zapažene pobede protiv bivših UFC šampiona – Rich Franklin-a, B.J. Penn-a, Tito Ortiz-a, Rashad Evans-a, Mauricio Rua-e i Randy Couture-a.

2. ANALIZA TAKMIČARSKE AKTIVNOSTI LYOTO MACHIDA-E

2.1 MMA lična karta

Antropometrija

- Visina: 1.85 m
- Težina: 91 kg
- Raspon ruku: 188 cm

Dosadašnji MMA skor

Ukupno borbi: 21

Pobeda: 18

- Nokautom: 7
- Submission-om: 2
- Sudijskom odlukom: 9

Poraza: 3

- Nokautom: 1
- Submission-om: 1
- Sudijskom odlukom: 1

Nadimci:

- The Dragon
 - The Last Samurai
 - The Karate Kid
 - The Ryu
-

Slika 2: Machida na merenju pred UFC nastup

Slika 3: Nadimak Ryu Machida je dobio po junaku video igrice, manga stripova, japanskih anima i filma "Street fighter." Ryu je inače karatista koji se bori protiv zla.

2.2 Biografija

Lyoto je rođen u Salvadoru (Bahia) kao treći sin Šotokan karate majstora Machida Yoshizo-a, koji je glava brazilske grane japanske karate asocijacije. Yoshizo se doselio u Brazil 1968. iz Japana kada je imao 22 godine. Tu je upoznao i oženio Lyotovu majku, Ana Claudia-u gde su dobili 4 sina. Preselivši se iz Salvadora u Belem i odrastajući u njemu, Lyoto počinje da trenira karate i zaslužuje crni pojas u trinaestoj godini. Osvojio je brojne karate turnire, uključujući 2001. sveamerički karate kup. Takođe počinje da trenira Sumo sa osam godina i Brazilsku Jiu Jicu (Ju jitsu) sa petnaest. 2000. je učestvovao u Brazilskom Sumo šampionatu u kategoriji do 115 kg. Kasnije je postao dvostruki šampion Brazila i vicešampion na Južnoameričkom šampionatu u Sumo-u. Porazio je svetskog šampiona u Brazilskoj Džiu Džici Amerikanca Rafael Lovato Jr.-a na LA SUB X turniru. Pored njegovih sumo i karate dostignuća ima i diplomu Fakulteta fizičkog vaspitanja. Lyotov brat, Chinzo, je postao Šotokan vicešampion sveta (Australia 2006), izgubivši samo od prvorangiranog karate majstora Koji Ogata-e. Lyoto i Chinzo su se borili u finalu prvenstva Brazila pre više od 10 godina u kom je Lyoto Chinzou napravio ožiljak na obrazu koji postoji i danas. Otac Yoshizo to opravdava i čak je podsticao sinove da se među sobom tuku, a to je u jednom intervjuu objasnio kroz logičan primer iz prirode: "Zamislite tigra koji dobije četiri mladunca. Kako oni postaju jači? Boreći se između sebe, to je prirodno. Ako odrastaš boreći se sa svojim bratom – to je dobro – takmičenje počinje da bude normalno." Preostala 2 brata su Kenzo Machida, novinar u jednoj od najvećih Brazilskih televizijskih kuća (TV GLOBO) koji živi u Braziliji i Take Machida.

2.2.1 MMA karijera

Kada je odlučio da život potpuno posveti borenju Machida je otišao na Tajland da uči Muay Thai a zatim u Japan da uči rvanje. U Japanu je upoznao legendarnog kečera (catch-as-catch-can) i MMA pionira Antonio Inoki-a pod čijim vođstvom je počeo svoju MMA karijeru. Sa 24 godine, u njegovom profesionalnom debiju, na manifestaciji organizovanoj od strane New Japan Pro Wrestlinga u Tokiju 2. maja 2003. porazio je Kengo Watanabe-a po jednoglasnoj odluci sudija.

U njegovoj drugoj borbi, porazio je Stephan Bonnar-a tehničkim nokautom na događaju promovisanom od strane Jungle Fight-a u Manausu (Brazil).

31. decembra 2003. učestvovao je u Inokijevoj godišnjoj priredbi *Inoki Bom-Ba-Ye 2003* gde se sastao sa Rich Franklin-om u otvorenoj kategoriji u kojoj su obojica bili teški 97 kg. Pred više od 40.000 gledalaca na Kobe Wing stadionu u Kobeu (Hyogo, Japan) Machida je nokautirao Franklina u drugoj rundi. Zasuo je Franklina udarcima u glavu oborivši ga tako na pod i primorao sudiju da prekine meč na kraju prvog minuta druge runde.

Na K-1 Beast 14. marta 2004. u Nijigatai pobedio je Michael McDonald-a, (kanadskog kimboksera u njegovom MMA debiju) gušenjem podlakticom u prvoj rundi.

22. maja 2004. na K-1 MMA ROMANEX u Saitama Super areni pobedio je kolegu karatistu (doduše kyokushin) Sam Greco-a podeljenom odlukom sudija. Uprkos tome što oba borca potiču iz udaračkih veština borba se uglavnom odvijala u parteru, gde je Machida kontrolisao meč.

26. marta 2005. u Satiama-i na Hero's 1 manifestaciji u otvorenoj kategoriji Mačida se borio sa UFC šampionom B.J. Pennom. Machida je imao 102 kg a Penn 86.5. Machida je pobedio jednoglasnom odlukom sudija.

2.2.2 UFC karijera

Machida je napravio debi u UFC-u u uvodnim borbama na UFC 67 protiv Sam Hogera i pobedio jednoglasnom odlukom sudija.

Usledio je debi u glavnim borbama na UFC 70 i opet pobeda jednoglasnom odlukom sudija nad David Heath-om.

U sledećem meču se suočio sa džudistom i iskusnim Pride borcem Kazuhiro Nakamura-om na UFC 76. Machida je pobedio jednoglasnom odlukom. Nakamura je naknadno testiran i bio pozitivan na marihuanu.

Na UFC 79, Machida ima za protivnika internacionalno visoko kotiranog Rameau Thierry Sokoudjou-a, džudistu koji je zaslužio UFC debi posle dve brze ubedljive pobeđe nad iskusnim Pride borcima Antonio Rogerio Nogueira-om i Ricardo Arona-om. Machida je napravio prvi prekid borbe u UFC karijeri tako što je savladao Sokoudjoua sa arm triangle choke-om (vrsta gušenja rukama) u drugoj rundi.

Machida-in sledeći nastup je bio na UFC 84, gde se suočio sa bivšim šampionom u poluteškoj kategoriji Tito Ortizom. Machida je frustrirao Ortiza sa kretanjima u stranu, kontranapadima i uspešnim odbranama od obaranja. U završnim minutima treće runde Machida je oborio Ortiza udarcem kolenom u telo. Kako je Machida pokušavao da završi meč pre isteka vremena Ortiz skoro zaključava triangle choke (vrsta gušenja nogama). Machida uspeva da se izvuče i pobeđuje jednoglasnom odlukom sudija (svi su glasali 30-27 u njegovu korist).

Machida je inteligentnom borbom pobeđivao sve dotadašnje protivnike, međutim, u UFC-u kao mašineriji zabave nije dovoljno biti nepobediv. Borac pored protivnika mora da misli i na imidž, a Machida-i se nije pisalo dobro jer su mnogi komentarisali da je previše taktiziranja i izbegavanja borbe u njegovim mečevima, kao i nedovoljno agresivnosti.

Lyoto je znao da mora uraditi nešto da bi pridobio publiku. Bio je svestan da bez atraktivnog nastupa odlaže svoju priliku da se bori za titulu. Na UFC 94 do tada neporaženi (obojica 14-0) Thiago Silva je od početka imao lošu taktiku jer je non stop išao za Machida-om. Jureći ga, bio je laka meta za Lyoto-ve kontre. Machida je pokazao svoju "divlju stranu" nokautiravši ga i osvojio priznanje nokaut večeri. Komentatori su pozdravili nokaut kao pravi korak u izgradnji imidža potencijalnog šampiona. Od tada ga sve više ljudi gleda i dobija više svojih navijača. Machida je u intervjuima pred meč pokazao poboljšan engleski jezik, što mu je dalo mogućnost da se lakše poveže sa publikom. Prethodni, ograničeni engleski je viđen kao marketinški propust.

2.2.2.1 Machida era

Machida zatim radi sa šampionom poluteške kategorije Rashad Evansom na UFC 98. U još jednom sukobu neporaženih boraca u drugoj rundi Evans je primio nalet preciznih udaraca od strane Lyotoa koji ga je onesvestio pre nego što je ovaj pao na pod oktagona. Machida je proglašen za novog šampiona UFC-a. Njegov nastup te večeri mu je osim pojasa šampiona doneo i bonus za nokaut večeri u vrednosti od 60.000\$. Ova borba je nastavila njegov niz kao neporaženog u MMA (16-0) i bila ujedno Evansov prvi poraz. Nakon nokauta u intervjuu unutar kaveza sa Joe Rogan-om, Machida se oglasio: "Karate is back! Machida Karate!" Mnogi fanovi od tada njegov stil nazivaju "Machida Karate".

Osvajanje titule šampiona je bio rezultat činjenica da Machida u prvih 15 borbi u MMA nije bio nokautiran, nije bio pobeđen, čak nije izgubio ni jednu jedinu rundu. A još veličanstvenija stvar je što je primio daleko najmanje udaraca od svih boraca u UFC istoriji sa tom i sličnom količinom mečeva.

Machida je trebao raditi sa Quinton Jacksonom za prvu odbranu titule, ali se Jackson opredelio da bude trener u desetoj sezoni The Ultimate Fighter-a umesto toga.

Na mesto izazivača je onda došao šampion Pride-a iz 2005. Mauricio "Shogun" Rua. Odbrana titule se dogodila 24. oktobra 2009. na UFC 104 kada je Machida pobedio u meču od 5 rundi jednoglasnom odlukom sudija. Sve tri sudije su bodovale meč 48-47 u Lyoto-vu korist, navodeći da je "zadao više konkretnih udaraca tokom meča" i bio "efikasniji agresor".

2.2.2.2 Post Machida era

Od tri sudije Hamilton je pripisao Machidi runde 2, 3 i 4. People i Rosale su dali Machidi prve tri runde. Jedan od sudija (Nelson Hamilton) je u intervjuu posle meča rekao da nije imao dobar pregled na većinu dešavanja tokom 4. runde i pošto je odgledao snimak uvideo je da bi presudio tu rundu u Shogun-ovu korist. Sve u svemu, pošto je odluka bila jednoglasna, naknadno

menjanje bodovanja ovog sudije bi dovelo do podeljene odluke od 2-1 ali opet u Machida-inu korist. Hamilton je takođe rekao da su komentatori navodili gledaoce da pomisle da je Shogun bez sumnje odneo pobedu, a u stvari je borba bila vrlo neizvesna i jako teška za bodovanje svoj trojici sudija. Uprkos tome, veliki deo publike (koji nije čuo navođenje komentatora) je negodovao pošto je odluka bila izrečena, podržavajući Rua-u. Autori mnogih sportskih sajtova i magazine su takođe tvrdili da osećaju da je Rua pobedio.

S druge strane, bilo je MMA boraca koji su se oglasili da bi podržali odluku sudija i pobedu Lyoto-a. Među njima je, naravno, bilo nekoliko Machidinih trening partnera, uključujući Antonio Rodrigo Nogueira-u, Anderson Silva-u, Junior dos Santos-a, Jose Aldo-a i Rafael Cavalcante-a.

Analizom Fightmetric-a je ustanovljeno da je Rua bio agresivniji i zadao više udaraca u glavu i noge nego Machida, a CompuStrike objavljuje podatke da je Rua zadao skoro duplo više udaraca od Machida-e. Fightmetric i CompuStrike izričito navode na njihovim web sajtovima da nisu ovlašćeni da sude o MMA događajima, već su oni samo organizacije koje prate aktivnosti boraca.

Zbog sporne odluke, 8. maja 2010. na UFC 113 u Montrealu (Kanada), Machida i Rua su se opet suočili, sedam meseci nakon njihove prve borbe. Bio je to jako priželjkivan "rimeč". Oba borca su krenula agresivno i zabeležila značajne poene u razmenama udaraca, dok je Machida profitirao i sa dva obaranja u toku runde. Rua je pokazao odličnu odbranu u parteru, čak okrećući situaciju u pokušaj knee bar-a (poluga na kolenu) pre nego što su se vratili u "stand up" borbu. 3 minuta i 30 sekundi od početka prve runde Rua je praveći otklon da bi izbegao levu ruku Machida-e zadao desnom snažni kroše u slepoočnicu koji je oborio Machida-u. Rua je onda zauzeo "full mount" poziciju i nastavio da udara dok nije onesvestio protivnika. 3 minuta i 35 sekundi od početka prve runde Rua postaje novi šampion u poluteškoj kategoriji, a Machida doživljava prvi poraz u MMA.

2.2.2.3 Nazad u trku za titulu

Machida se onda suočio na Quinton Rampage Jackson-om na UFC 123. Odluka o pobedniku meča se na kraju svela na bodovanje prve runde jer je postojalo jednoglasno slaganje oko preostale dve u kojoj su sudije odlučile da je u drugoj tesno pobedio Jackson a u trećoj (najdinamičnijoj) ubedljivo Machida.

Tokom prve runde Lyoto je zadao nekoliko nožnih udaraca i nekoliko udaraca rukama iz kontre, dok je Rampage uglavnom udarao iz klinča koristeći udarce petama o Machida-ina stopala i udarajući u bočne delove tela. I CompuStrike-ove i Fightmetric-ove evidencije pokazuju da je Rampage imao više udaraca od Machida-e ako se broje mali udarci kao gaženja i udarci laktovima u butinu (udarci iz klinča), dok je Machida zadao više značajnih udaraca tokom

"standup" razmena. Zbog činjenica da je Rampage zadao mnogo više manjih udaraca a Machida bio nadmoćniji u razmenama sa srednje distance proračun kaže da je prva runda bila nerešena.

U drugoj rundi, CompuStrike-ove i Fightmetric-ove evidencije pokazuju da je Rampage bio "angažovaniji" borac, a takođe je zabeležio i obranje. Najčistiji i najznačajniji udarac druge runde je bio Rampage-ov aperkat što je bio još jedan argument da mu pripadne druga runda.

U trećoj rundi Machida je zadao levi gyaku tsuki iz kontre koji je "presekao" Rampage-a i onda je usledio nalet udaraca rukama, levom nogom i kolenima koji je saterao Jacksona uz ogradu oktagona. Kada je Rampage pokušao da uzvрати Machida ga obara, konačno zauzima "full mount" i pokušava nekoliko poluga. Na kraju treće runde Rampage je proglašen za porednika podeljenom odlukom sudija (29-28, 29-28, 28-29) za koju su mnogi smatrali da je kontraverzna. Borci kao što su Anderson Silva, Randy Couture i Mauricio "Shogun" Rua su u intervjuima par dana kasnije izjavili da misle da je Machida oštećen i da je zapravo on dobio tu borbu. U razgovoru sa Joe Rogan-om odmah nakon proglašenja porednika Rampage je rekao da bi najpoštenija stvar bila da se organizuje rimeč jer misli da je izgubio borbu. Međutim, pošto je UFC predsednik Dana White lično mislio da je Rampage dobio borbu, odbio je mogućnost revanša. Ovo je izazvalo izvesne turbulencije, jer je White prethodno omogućio rimeč Mauricio "Shogun" Rua-i uprkos jednoglasnom sudijskom proglašenju Machida-e za porednika.

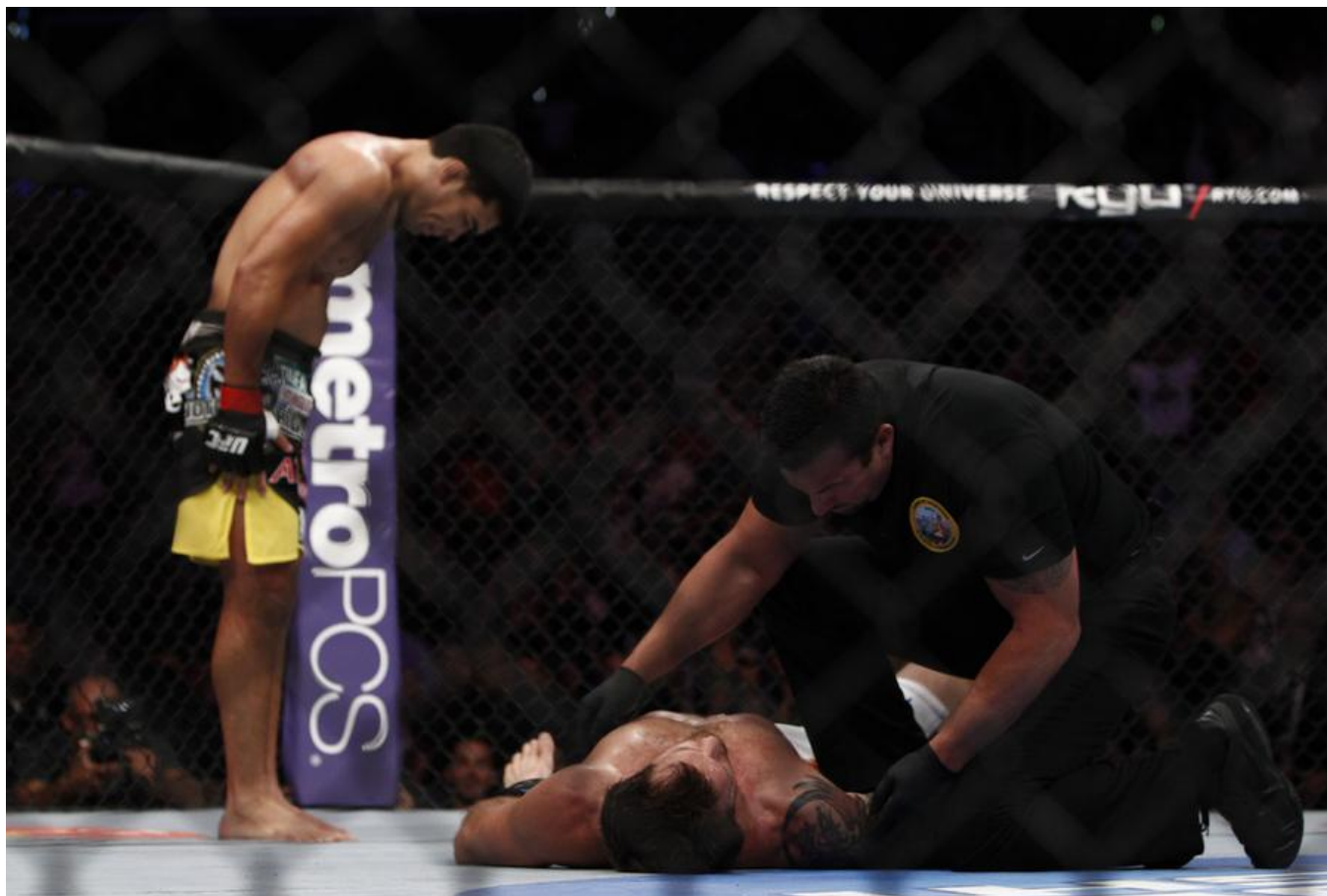
UFC predsednik Dana White je januara 2011. izvršio veliki pritisak na Machida-u, jer ga je obavezao da ako želi da zadrži posao borca u UFC organizaciji mora da poredi sledeći meč, koji je ugovoren sa UFC Hall-of-Famer-om Randy Couture-om. Machida je poredio Couture-a na UFC 129 u Torontu nokautiravši ga mae geri-jem iz skoka (crane kick/tobi mae geri) kojim je zaslužio počasnu titulu nokauta večeri. Dana White je izjavio da je Machida nastupom protiv Randy Couture-a vratio sebe u sam vrh divizije ali da nije još zaslužio ponovnu borbu za titulu.

Machida-i je ponuđeno da se opet bori protiv Rashad Evans-a na UFC 133 umesto povređenog Phil Davis-a, međutim nije došlo do toga meča jer je tim Lyoto-a tražio više novca nego što je predsednik UFC organizacije želeo da isplati. Tito Ortiz je odradio meč umesto njega.

Još jedan Machida-in susret je otkazan, ovoga puta jer se Phil Davis nije potpuno oporavio od operacije kolena.

Sledeći meč je bio 10. decembra 2011. na UFC 140 protiv Jon Jones-a za titulu poluteške kategorije, uprkos tome što je izgubio dva od poslednja tri meča. Posle prve runde, u kojoj je Machida bio bolji u borbi "na nogama", Jones u drugoj rundi prevodi borbu u parter gde pravi veliku posekotinu na glavi izazivača. Posle intervencije doktora borba se nastavlja. Jones ubrzo hvata Machida-u u stojeću giljotinu, nakon par sekundi sudija ih razdvaja i Machida pada onesvešćen na pod.

Lyoto se 4. avgusta 2012. na "UFC on FOX 4" suočio sa Ryan Bader-om u Los Angeles-u (California). Poredio je nokautom 1 min 32 sec od početka druge runde.

Slika 4: Detalj sa poslednjeg meča (4. avgust 2012.) kada se, nokautiravši protivnika mirno povukao i poklonio na sredini oktagona.

2.3 Dostignuća i priznanja

Ultimate Fighting Championship:

- UFC šampion poluteške kategorije
- Jedna uspešna odbrana titule
- Najduži pobednički niz u UFC istoriji poluteške kategorije (8 uzastopnih pobeda)
- Nokaut večeri (3 puta)
- Borba večeri (jednom)
- Nokaut godine (2011) – protiv Randy Couture-a 30. aprila

Ishod	Skor	Protivnik	Način	Događaj	Datum	Runda	Vreme	Mesto
Pobeda	18–3	 Ryan Bader	KO (udarac)	UFC on Fox 4	August 4, 2012	2	1:32	California, United States
Poraz	17–3	 Jon Jones	Submission (gušenje stojećom giljotinom)	UFC 140	Decembar 10, 2011	2	4:26	Ontario, Canada
Pobeda	17–2	 Randy Couture	KO (mae geri iz skoka)	UFC 129	April 30, 2011	2	1:02	Ontario, Canada
Poraz	16–2	 Quinton Jackson	Odluka (podeljena)	UFC 123	Novembar 20, 2010	3	5:00	Michigan, United States
Poraz	16–1	 Mauricio Rua	KO (udarci)	UFC 113	Maj 8, 2010	1	3:35	Montreal, Quebec, Canada
Pobeda	16–0	 Mauricio Rua	Odluka (jednoglasna)	UFC 104	Octobar 24, 2009	5	5:00	Los Angeles, California, United States
Pobeda	15–0	 Rashad Evans	KO (udarci)	UFC 98	Maj 23, 2009	2	3:57	Las Vegas, Nevada, United States
Pobeda	14–0	 Thiago Silva	KO (udarci)	UFC 94	Januar 31, 2009	1	4:59	Las Vegas, Nevada, United States
Pobeda	13–0	 Tito Ortiz	Odluka (jednoglasna)	UFC 84	Maj 24, 2008	3	5:00	Las Vegas, Nevada, United States
Pobeda	12–0	 Rameau Thierry Sokoudjou	Submission (arm-triangle gušenje)	UFC 79	Decembar 29, 2007	2	4:20	Las Vegas, Nevada, United States
Pobeda	11–0	 Kazuhiro Nakamura	Odluka (jednoglasna)	UFC 76	Septembar 22, 2007	3	5:00	Anaheim, California, United States

Ishod	Skor	Protivnik	Način	Događaj	Datum	Runda	Vreme	Mesto
Pobeda	10–0	 David Heath	Odluka (jednoglasna)	UFC 70	April 21, 2007	3	5:00	Manchester, England
Pobeda	9–0	 Sam Hoger	Odluka (jednoglasna)	UFC 67	Februar 3, 2007	3	5:00	Las Vegas, Nevada, United States
Pobeda	8–0	 Vernon White	Odluka (jednoglasna)	WFA: King of the Streets	Jul 22, 2006	3	5:00	Los Angeles, California, United States
Pobeda	7–0	 Dimitri Wanderley	TKO (iscrpljenost)	Jungle Fight 6	April 29, 2006	3	3:24	Manaus, Brazil
Pobeda	6–0	 B.J. Penn	Odluka (jednoglasna)	K-1: Hero's 1	Mart 26, 2005	3	5:00	Saitama, Japan
Pobeda	5–0	 Sam Greco	Odluka (podeljena)	K-1 MMA: Romanex	Maj 22, 2004	3	5:00	Saitama, Japan
Pobeda	4–0	 Michael McDonald	Submission (gušenje podlakticom)	K-1: Beast 2004	Mart 14, 2004	1	2:30	Saitama, Japan
Pobeda	3–0	 Rich Franklin	TKO (noga u glavu i serija rukama)	Inoki Bom-Ba-Ye 2003 - Inoki Festival	Decembar 31, 2003	2	1:00	Hyogo, Japan
Pobeda	2–0	 Stephan Bonnar	TKO (posekotina)	Jungle Fight 1	Septembar 13, 2003	1	4:21	Manaus, Brazil
Pobeda	1–0	 Kengo Watanabe	Odluka (jednoglasna)	NJPW: Ultimate Crush	May 2, 2003	3	5:00	Tokyo, Japan

Tabela 2: Ukupni pregled dosadašnje MMA karijere Lyoto Machida-e

3. ANALIZA STILA BORBE LYOTO MACHIDA-E

3.1 Glavne karakteristike borbenog stila

Lyoto Machida koristi redak, neobičan stil borenja za MMA u kojem kombinuje elemente iz različitih borilačkih veština. Hvaljen je i kritikovan zbog načina borbe u kojem pobeđuje na poene. Baziran je uglavnom na Šotokan karateu (crni pojas 3.dan) i BJJ (crni pojas), ali takođe integriše tehnike iz rvanja i Sumo-a, za koje Machida kaže da ga "čine potpuno pripremljenim za svaku situaciju u Oktagonu" (MMA SPORTS interwiev). Često opisivani kao neuhvatljiv, Lyoto se oslanja na oprez i precizne kontranapade koji frustriraju njegove protivnike i teraju ih na greške. Machida je pridobio značajno poštovanje i naklonost edukovane MMA publike, boraca i komentatora zbog njegove efikasnosti i načina pobeđivanja. S druge strane, njegov umni i oprezni način borbe se ponekad smatra dosadnim za gledanje, jer masa naravno želi razonodu u vidu krvavog obračuna bez mnogo kalkulisanja. Interesantniji je nokaut (po mogućnosti što brutalniji) od pobeđe na poene. Machida je budio negodovanje tog tipa publike i kritike MMA komentatora zbog njegove ograničene agresije i mnogo pobeda odlučениh sudijskim izjašnjenjem. Kao odgovor kritikama, Machida je rekao: "Ako vam se ne sviđa, žao mi je. Ja uvek idem na pobeđu" (CAGEPOTATO interwiev). Takođe je uvek tvrdio da veruje da će fanovi početi da cene efikasnost njegovog stila kao što su počeli ceniti efikasnost stila Royce Gracie-a.

Lyoto Machida je iz koordinaciono verovatno najsloženije veštine za borbu u stojećem stavu (karate) lako usvojio znanja iz boksa ili muay thai-a, što je obrnuto jako teško.

Machida se ne bori na distanci boksera ili muay thai borca. On se bori na karate distanci i odatle zadaje udarce. Njemu je lako skratiti udarce kada situacija to nalaže, ali njegovi protivnici ne mogu "rastegnuti" svoje udarce. U ne-karate stilovima borci su naučeni na kraću razdaljinu. Kako ne mogu povećati domet udarca, moraju se približiti i dovesti sebe u poziciju da budu meta, a sam taj prilazak Lyoto koristi za kontranapad. Primer je borba sa aktuelnim šampionom Jon Jones-om, koji je pred meč izjavio: "Snažni muay thai može pobediti karate u svakoj prilici" (Countdown to UFC 140). Nije opravdao te reči, jer je u okršaju protiv Lyoto-a - u borbi na nogama izgubio prvu rundu u karijeri, tako što je Lyoto svojim karateom nadvladao njegov muay thai.

U novembarskom izdanju MMA Unltd magazine-a, Lyoto je još jednom pomenuo frazu: "Machida Karate", tvrdeći da on vežba tradicionalni oblik koji je mnogo drugačiji od današnjeg modernog karate sporta. Takođe je rekao da je karate koji se danas vežba tokom godina izgubio mnogo tehnika i da je njegov stil jedan od retkih koji je sačuvao karate u potpunosti. "Moj stil je Machida Karate i to je veoma tradicionalan oblik. Umnogome se razlikuje od sportskog karatea koji obično vidimo u karate školama i na takmičenjima. Tradicionalni karate ima mnogo elemenata koji su u stilu izgubljeni kao što su upotreba kolena, laktova, bacanja pa čak i neke poluge".

Lyoto ima crni pojas u BJJ, učitelj mu je Walter Broca. Treba napomenuti da u svojoj UFC karijeri Machida do sada ni jednom nije bio u podređenoj poziciji na leđima.

Joe Rogan (voditelj UFC predstava i poznavalac borilačkih vještina) za Machida-u kaže: "Tehnika ispred snage, taktika ispred agresije. Najinteligentniji način borbe je način na koji se Machida bori. Šta treba ostvariti u MMA? Treba da naneseš što više štete, a da izađeš što manje oštećen. Niko to ne radi bolje od Machida-e. He is not just a fighter, he is a true martial artist" (Izjave tokom vođenja UFC 94 i 98 priredbi).

3.1.1 Stav, gard i kretanje

Stav Lyoto Machida-e je duži, širi, dublji i konstantno pokušava biti udaljeniji od protivničkog.

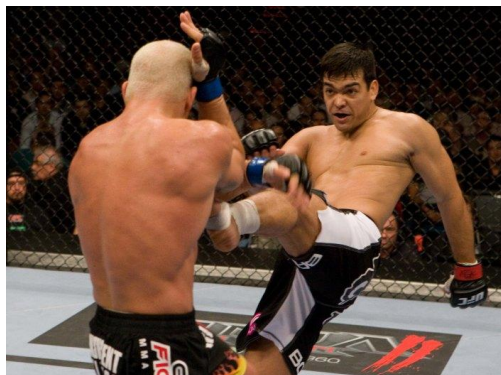
Machida uglavnom koristi kontra gard (eng. south pole stance) - desna ruka i noga su napred, ali on menja stavove i udara i iz drugog garda, što je još jedna otežavajuća okolnost na koju moraju misliti njegovi protivnici. Opseg njegovih udaračkih tehnika je veliki pa tako iz desnog garda radi: gyaku tsuki, "preklapanje", mawashi geri (jodan, chudan, gedan), udarac kolenom, čišćenja... Iz levog garda radi preklop sa prekorakom (oi tsuki), mae geri, ushiro geri, boksaerske tehnike...

Machida za svoju superiornu kretanju može zahvaliti svome ocu koji ga je naučio karate. UFC poznavaoči za njega kažu da ima "the best footwork", što ga čini neuhvatljivim. O ovome Lyoto-ov otac kaže: "Kada sam došao u Brazil imao sam veliko karate znanje, bio sam 3. dan, ali sam bio visok samo 165 cm, dok je većina ljudi bila oko 180. Morao sam da prilagodim karate sebi da bih se mogao takmičiti sa ljudima višim od mene. Radio sam mnogo na kretanju napred pa nazad, nazad pa napred, u stranu i dijagonalno." (Interwiev on Fox – Shotokan MMA) Kada se uzme u obzir činjenica da Lyoto trenira karate od treće godine, logično je da mu je to ušlo "u krv" i da je neugodno za protivnika kada mu neko može u svakom trenutku ugroziti distancu ili se izvući sa linije napada. (Pogledati video ESKIVAŽE)

3.1.2 Nožni udarci

Lyoto Machida ima udarce nogama koji su u osnovi iz Shotokan karatea. Koristi Mae geri, Ushiro geri, Mawashi geri, Tobi mawashi geri, Tobi mae geri. Razlika između njegovih nožnih udaraca i udaraca ostalih boraca koje gledamo u MMA je u tome što oni pre udarca naprave korak, a Machida udara iz mesta, što Machida-ine kick-ove čini bržim, iznenadnijim, preciznijim i samim tim težim za odbranu. Machida uglavnom udara risom stopala dok drugi uglavnom udaraju potkolenicom. Takođe Machida pri udarcu koristi ne samo agoniste (kao što je slučaj sa kik bokserima) već i mišiće antagoniste, što smanjuje silu inercije, ubacuje antagonistički kočioni element koji znatno smanjuje snagu udarca ali povećava preciznost i

omogućava mu vraćanje u stav i gard koji je imao pre udarca (kao da nije ni udarao), dok se borci koji ne koriste antagoniste pri promašaju nalaze u nezavidnom položaju – često okrećući leđa protivniku pod uticajem velike sile inercije (jakim dejstvom agonista i minimalnim dejstvom antagonista) ili se sporo vraćaju u borbeni stav. Ukratko, Machida udara mawashi geri (jodan, chudan, gedan) a ostali kick-ove (high, middle, low).

Slika 5 : Mae geri (vs Tito Ortiz)

Slika 6: Tobi mae geri (vs Randy Couture)

Slika 7: Mawashi u telo (vs Mauricio Shogun Rua)

Slika 8: Mawashi u glavu (vs Nakamura)

Slika 9: Ushiro geri (vs Sam Greco)

U emisiji Sport Science UFC borac Brandon Vera je angažovan kako bi se ispitala razlika između udaraca Lyoto Machida-e (karate) i Mauricio Shogun Rua-e (Muay Thai). Vera je dobio zadatak da udara mawashi i high kick u istu metu – lutku koja služi za testiranje automobilskih sudara. Glava lutke je bila povezana sa kompjuterom koji je izmerio za 21% veću silu u udarcu na Shogun-ov (Muay Thai) način. Analizom ovih udaraca je sa druge strane utvrđeno da je 27% brži karate način – udarac mavašija. Pri usvajanju ovih informacija treba biti oprezan jer niti je test udarač Brandon Vera snažan kao Shogun niti je brz kao Machida, ali poenta je jasna i evidentna kada se gledaju mečevi ova dva borca. (Pogledati video SPORT SCIENCE, CHUDAN MAWASHI, JODAN MAWASHI, MAE GERI, USHIRO GERI)

3.1.3 Udarci rukama

Machida-ini udarci rukama se razlikuju po tome što su uglavnom pravolinijski, znatno manje od svojih protivnika koristi laktove, krošee, aperkate.. Bazira tehnike rukama na gyaku tsuki (sam ili povezan) a kada distanca nalaže, prilagođava se situaciji i upućuje krošee.

Zamerili su mu stručnjaci, protivnici predviđali kao njihovu šansu a njegovu slabost to što ne vraća ruke na bradu, već ih spušta nakon udaranja (to su objasnili nepostojanjem krošea u karateu). Neretko se viđa i da posle udarca ruku vrati skroz na kuk! Mačida na to kaže: "Neki ljudi to vide kao grešku. Kada idete da pecate, bolje je da imate dobar mamac. Na taj način možete uloviti veću ribu." (UFC on FOX 4, Road to the Octagon) (Video GYAKU TSUKI, KIZAMI TSUKI, PREKLOP)

Slika 10: Gyaku Tsuki

Slika 11: Gyaku tsuki (vs Jon Bones Jones)

3.1.4 Povezivanje tehnika

Kao sadržaj kata, složenih tehnika i dogovorenih sparinga povezivanje tehnika je veoma zastupljeno u karateu. Kako Machida trenira karate od treće godine tako da mu nije teško da koristi povezivanje tehnika u borbi, najčešće sa ciljem da jedan udarac bude finta a drugi pogodi metu ili jedan da skрати distancu a drugi (ili čak treći) da završi nanoseći štetu.

Najčešće kombinacije su: udarac nogom - rukom, pravolinijsko povezivanje ručnih udaraca (više gyaku tsuki-ja), čišćenje – udarac rukom.

3.1.4.1 Povezivanje noga-ruka

Machida-ino poveziivnje nožnih i ručnih udaraca nije klasično, kako smo inače navikli da gledamo u kick box-u i u MMA. Borci uglavnom imaju sledeće kombinacije: prednji direkt pa udare low kick, dva udarca rukom pa noga u telo ili glavu... Uglavnom posle ruke ide noga. Kod ovog borca je obrnuta situacija. Machida radi udarac nogom i odmah u nastavku udarac rukom, čak i kombinaciju udarac nogom – dva udarca rukom. Udarajući nogom ne unosi zamah, ubaci rad antagonističkih mišića i tako očuva stabilnost koja je preko potrebna da bi se nadovezala ručna tehnika.

Ako ostali borci nekada i nadovežu ručni udarac posle noge to je uglavnom kroše ili neki sličan udarac, dok Machida koristi Kizami tsuki. Razlog je što ostali uvek idu da nanesu što više štete nožnim udarcem a Machida koristi nožni udarac za osvajanje distance kako bi brzo "poentirao" rukom. (Video VEZANO NOGA RUKA)

3.1.4.2 Povezivanje ruku

Kada nije "u vatri", Machida ume vrlo efikasno da poveže ručne udarce, koji se zasnivaju na 2 ili 3 gyaku tsukija, jer time najefikasnije dolazi do glave protivnika, ne dajući mu priliku da kontrira. Ako drugi udarac ne pogodi metu, pogađa treći. (Video VEZANI RUČNI UDARCI)

Slika 12: Machida je eskivirao udarac Thiago Silva-e sklanjajući se sa linije napada u levu stranu i onda povezao više gyaku tsuki-ja od kojih je drugi čisto pogodio metu.

3.2 PREPOZNATLJIVI POTEZI MACHIDA-E

3.2.1 Čišćenje

Machida kroz spektar svojih tehnika provlači i čišćenja u sledećim varijantama:

- kada radi čišćenje da bi oborio protivnika,
- čišćenje kao skraćivanje distance i narušavanje ravoteže (prednjom nogom) pa udara gyaku tsuki i
- kada presretne protivnika gyaku tsuki-jem pa onda počisti. (Video ČIŠĆENJA)

Slika 13 : Čišćenje i nadovezivanje levog gyaku tsuki-ja Randy Couture-u

Slika 14 : Čišćenje i ispaljivanje gyaku tsuki-ja Rashad Evans-u

3.2.2 Udarac kolenom

Udarac kolenom Machida radi iz desnog garda, kada kažnjava protivnike za njihov neoprezni prilazak usled pada pažnje ili kao kontranapad.

Slika 15 : Udarac kolenom u presretanju Randy Couture-u.

Slika 16: Koleno u stomak Thiago Silva-i.

3.2.3 "Preklop"

"Praklop" (udarac rukom posle sklanjanja prednje protivnikove ruke) Machida radi na 2 načina:

- Kada ga protivnik ugrožava ili fintira prednjim direktnom (udara gyaku tsuki) i
- Kada želi iznenaditi pasivnog protivnika usled smanjenja pažnje (najčešće napada oi tsuki-jem)

Jedina borba u kojoj sam zapazio da je neko smišljeno uradio preklop na "karate način" u MMA je borba Fedor Emelianenko-a protiv Zuluzinho-a.

Slika 17 : Primer preklapanja prednjeg direkta Rashad Evans-a i udarac gyaku tsuki

3.2.4 Gyaku tsuki (straight left)

Machida koristi silu zaleta protivnika (inerciju) i radi presretanje u vidu gyaku tsuki-ja u glavu (ponekad i telo) protivnika.

Slika 18: Presretanje Quinton Rampage Jackson-a gyaku tsuki-jem

4. TRENING

- Dok Machida-ina priprema za sledećeg protivnika nije komplikovana u smislu nalaženja sparing partnera za borbu u stojećem stavu (ima puno momaka koji vežbaju boks, muay thai), njegovi suparnici imaju problem kada je u pitanju nalaženje nekoga za sparing, jer nema mnogo boraca koji su na Machida-inom nivou karatea. Ako se i nađe karatista za tu vrstu sparinga, opet mu nedostaju rvačke sposobnosti koje ima Machida, tako da se teško nalazi partner koji bi "skinuo" njegov stil borbe, pa se unapred pripremiti za borbu sa Machida-om kroz sparing čini skoro neverovatnim.

- Machida-in trening tim je "Black House" sa sedištem u Rio de Janeiro-u, a imaju objekte i u Los Angeles-u (gde se i nalazi Machida) i San Diego-u. U timu sa Lyoto-m su (od poznatijih boraca): Anderson Silva (trenutni šampion UFC-a u srednjoj kategoriji), Rafael Feijao Cavalcante (bivši šampion Strikeforce-a u poluteškoj), Antonio Rodrigo Nogueira (bivši PRIDE FC i UFC Interim šampion u teškoj kategoriji), Antonio Rogerio Nogueira, Mario Miranda (trenutni M-1 šampion srednje kategorije), Ronaldo "Jacare" Souza (bivši šampion Strikeforce-a u srednjoj kategoriji), Glover Teixeira, Roger Gracie, Kenny Johnson.

- Koliki je ulog u igri i koliko je ozbiljna priprema za mečeve za šampionski pojas svedoče činjenice da je za meč sa Jon Jones-om Machida trenirao u manjem oktagonu (dijametra 7.5 m) kako bi još više povećao svoju pokretljivost; 3 kamere su non stop snimale njegove sparinge i treninge kako bi treneri lakše uvideli greške koje treba otkloniti. Tim je činilo 9 profesionalaca koji su u svakom trenutku priprema bili uz njega. Treneri stilova, kondicioni trener, psiholog, fizioterapeut, fiziolog.. Rezultat ove promene je bilo dobijanje 10 kg mišićne mase, dobijena runda protiv Jones-a ali ne i pobeda.

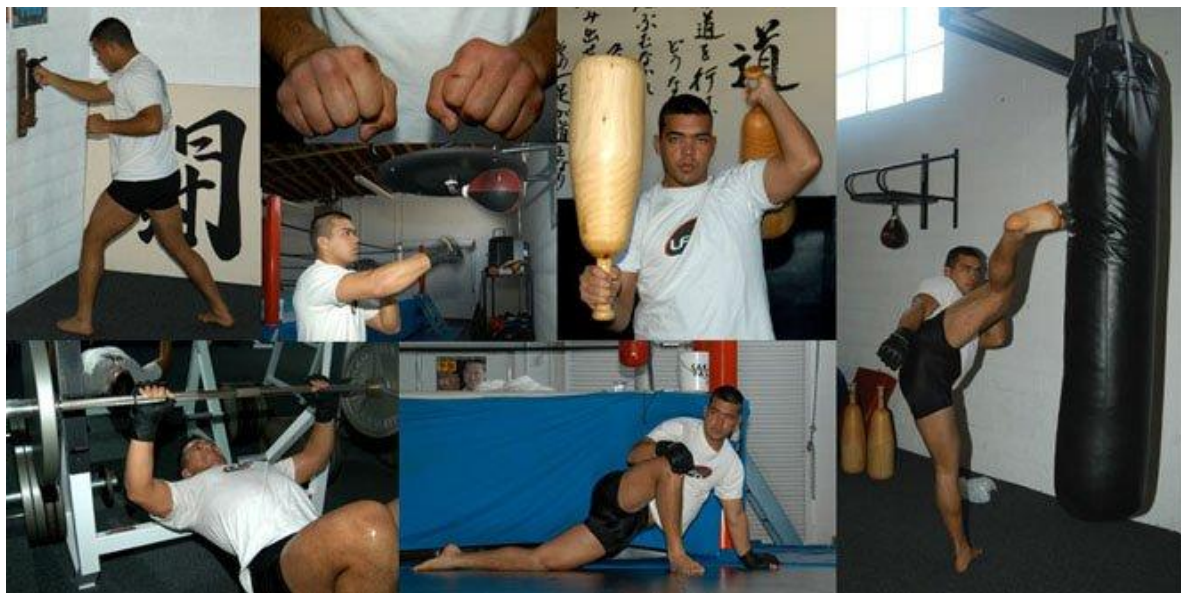
- Kao čuvar tradicije i istinski poznavalac snage izvornog karatea, Machida koristi meditaciju kao vid treninga. "Meditacija igra veliku ulogu u mom životu. Ona mi oživljava duh, poboljšava fokus, želju." (Shotokan in MMA interview)

- U istom intervjuu kaze da se jednom nedeljno obavezno vraća na kate, pa tek sa te baze nedeljni ciklus može da se nastavi i prenese na rad sa džakovima, fokuserima, sparinge itd.

- Selidbom u Los Angeles, promenom mesta treniranja i priključivanjem novoj filijali njegovog tima Machida je dobio i "one punch KO power" što se videlo u meču protiv Bader-a. Ovo je Machida-in prvi nokaut te vrste.

Slika 19: Gyaku tsuki u oktagonu – detalj sa treninga.

Slika 20: Inserti sa tehničkih i fizičkih priprema Lyoto Machida-e

5. FILOZOFIJA BORENJA – DRAGON PHILOSOPHY

5.1 "UMEĆE RATOVANJA" Lyoto Machida-e

Gledajući borce u UFC-u može se zaključiti da su tehnički i fizički dobro pripremljeni, neki su manje, neki više oprezni, neki se bore stihijski, sa minimumom taktiziranja a mnogi su baš zbog toga i dobili priliku da budu tu – zbog agresivnosti i životinjske, nagonске borbe. Međutim, njihov vek u UFC-u je kratak.

Machida-in stil se zasniva na VOĐENJU borbe, ne na goloj tuči i može se opisati kroz glavnu pouku u knjizi "Umeće ratovanja".(Sun Tzu,2004) Ako zamislimo jednog borca kao vojsku, mudrosti ove knjige se mogu preneti i na rat u oktagonu. Naime, Machida vodi "borbu bez borbe". "Nije najveće umeće uvek pobeđivati u bitkama – najbolje je pobediti neprijatelja bez borbe. Nije dobar onaj general koji teži tome da se iskaže u borbi i svoje vojnike bez razmišljanja šalje u okršaj. Onaj ko se bori za pobjedu golim mačevima, nije dobar general." (Tzu,2004,:28) Upravo se toga Machida pridržava. On ne ulazi u razmene udaraca a pobeđuje. On poštuje principe vođenja karate borbe koji su istovetni kao i mudrosti sadržane u gore navedenom citatu.

Često je u prošlosti osuđivan zbog izbegavanja borbe, ali on ne izbegava BORBU, on izbegava RAZMENU UDARACA. Tako frustrira protivnike i namešta situacije za čiste poene. On ne ulazi u razmenu po svaku cenu, on traži poziciju po svaku cenu. "Izmorite ih uzmicanjem. Napadnite ih kada su nepripremljeni. Dejavstujte kada oni to ne očekuju."(Tzu, 2004,:19)

Lyoto ima znatno bolji osećaj za distancu od njegovih protivnika zahvaljujući boljem stavu, dobrom fokusu, karate iskustvu i frekventnijoj kretnji iz koje može brzo iskočiti nazad ili u stranu osujećujući napad. Protivnici nemaju dobru predstavu koliko je Machida udaljen (zbog konstantne "igre" distancom) pa često njihovi snažni udarci završavaju parajući vazduh jer Machida više nije gde je bio delić sekunde ranije. "Kada ste blizu, trudite se da ostavite utisak kako ste daleko; kada ste daleko, trudite se da ostavite utisak kako ste u blizini."(Tzu,2004,:17) (Pogledati video ESKIVAŽE)

Sledeće reči takođe svedoče o njegovoj prednosti osećaja distance: "Dejavstujte tek pošto ste procenili. Pobeđuje onaj koji proceni šta je blizu a šta je daleko. Onaj ko krene prvi je gost, onak ko krene poslednji je domaćin. Gostu je teško, domaćinu je lako."(Tzu,2004) Gledajući mečeve, stiče se utisak da je Machida uglavnom "domaćin". Kao "domaćin" sa sjajnim radom nogu on ume da izbegne "gosta" ili da ga (ako je pozicija dobra) preseče udarcem. A ako je "gost" (kada on vrši udar) dođe do domaćina tako brzo da ovaj nije ni svestan da ima goste, a dok se osvesti "gost" je poentirao, napustio njegov posed i vratio se kući (na bezbednu distancu).

"Smisao za iznenađenje je jedna vrsta umetnosti da se koriste nepažnja ili greške protivnika tačno u određenom trenutku njihovog pojavljivanja. Izbor za sebe povoljne, a za

protivnika nepovoljne situacije za izvođenje uspešne akcije, govori o smislu za iznenađenje." (Ćirković,2006,:537) Upravo je smisao za iznenađenje jedno od glavnih prednosti borenja Machida-e. "U bici dolazi do otvorenog sukoba; pobjeda se postiže iznenađenjem. Stoga su oni koji su umešni u neortodoksnom načinu beskrajni kao nebo i zemlja, neiscrpnji poput velikih reka." (Tzu,2004,:40) Machida-u često opisuju kao "unorthodox striker-a". Kroz veliki spektar tehnika (od kojih je neke on promovisao u MMA), fascinantnu brzinu i udaranje "bez telefoniranja" on je u stanju da iznenadi svakog protivnika.

"Dobri ratnici nateraju protivnika da dođe k njima, a ne idu protivniku. Ako naterate protivnike da dođu k vama da se bore, njihova sila će uvek biti prazna. Ako ne odete protivniku, vaša sila će uvek biti puna. Ovo je umeće pražnjenja drugih i punjenja sebe." (Tzu,2004,:45) Poštujući ovaj princip Machida koristi kontranapad kao njegovo glavno oružje. Jedan od boljih primera za ovo je nokaut koji je naneo Ryan Bader-u. On je strpljivo vodio svoju borbu, uvek nameštao poziciju, nije on jurišao, samo je provocirao i naterao ga da dođe ka njemu. Kako je dolazio sa nerealne distance u napad i pritom se "ispraznio" Machida ga je sačekao "pun" i jednim udarcem nokautirao. Ovakve situacije se ponavljaju, borci znaju da je Machida najopasniji iz kontranapada ali se uglavnom ne umeju sačuvati, "prazne" se jureći ga, on izbegava razmenu kada nije "pun" a kada jeste, sačeka i udara. (Pogledati video BADER KO)

5.2 Porodica Machida kao čuvar tradicionalnog karatea

Borilačke veštine se danas pojavljuju kao sredstvo za ostvarenje određenih materijalnih i društvenih težnji, koje nemaju mnogo veze sa samokultivacijom. Uopšte svaka vrsta napora koja za rezultat nema novac, seks i uspeh ostaje strana popularnoj kulturi zapada. "Sa aspekta modernog vremena, karate se (po mnogima) danas, jedino može tretirati kao sport. Transformacijom karatea u sportsku disciplinu kvalitetno je izmenjena suština i izvorna efikasnost ove borilačke veštine, i sa tim je nepovratno izgubljen "duh" karatea." (Jovanović,1992) Ipak, porodica Machida, i pored vrhunskog sportskog dostignuća u karateu i MMA stoji kao svetla tačka u očuvanju duha borenja. Yoshizo Machida deli mišljenje Jovanovića: "Ljudi ovde zaboravljaju osnovu. Samo borba nije dovoljna, mora da se misli na temelj karatea." (Sherdog interwiev: Meet the Machidas)

Iako je komercijalizacija borilačkih veština obogatila životne stilove Zapada, čini se da je ipak u prevođenju isпустиła upravo onaj deo kulture, koji je bitan za razumevanje fenomena borilačkih veština. One su vekovima negovane u zatvorenim krugovima, vezanim za klanovsku i društvenu hijerarhiju Kine i Japana, kao i za porodične tradicije, a porodice su bile prenosnici posebnih tehnika i znanja sa kolena na koleno. Prenos borilačkog umeća kao tradicije na Istoku je koncipiran odnosom učenik-učitelj, tj. relacija individualnog podučavanja, što je Zapadu potpuno

strano, gde su borilačke veštine vezane za sale i vežbaonice i čiji je cilj konačno najčešće bila instruktorova zarada i vežbačevo dokazivanje na tatamiju ili u ringu. (Filipović,2011,:13)

Iako na Zapadu, Machida porodica je zadržala paralelu otac-sin = učitelj-učenik. Tako u intervjuu koji je održan u Belemu (Brazil) gde je Yoshizo Machida odgajao sinove i učio ih karateu on kaže: "Tokom moje mladosti naučio sam pravi karate i to sam preneo na sinove. Naučio sam ih načela, kako da se bore, kate – sve isto kako sam naučio u Japanu." (Sherdog interview)

Machida je u nastavku intervjua pokazao gde su živeli, pokazao je makivaru ispred kuće, gde su kako kaže: "udarali po 200 puta levom i desnom rukom", zatim je pokazao manje daske za udaranje nogama. Snimljeni su takođe i mali dođo ispred koga visi tabla na kojoj su na japanskom ispisana imena predaka Machida porodice. U dođou su džakovi i druge sprave za udaranje, stara ogledala, očeva diploma crnog pojasa 7. dan... Iako više tu ne žive, to im je "baza" i svakog vikenda dolaze tu, razmatraju strategiju, pričaju o treninzima.

Georges St-Pierre je još jedan primer prenošenja borilačkih umeća sa kolena na koleno. U poseti Saitama-i, obišao je jednu od najvećih škola kyokushinkai-a u Japanu i u intervjuu rekao sledeće: "Sa 7 godina sam počeo da vežbam prvu borilačku veštinu. To je bio kyokushinkai i učio me je moj otac. Mislim da je karate veoma bitan. Tu nije sve u snazi i tehnicima, karate je mnogo više od ovoga. On je primenljiv u životu, uči tome kako da se ophodiš prema ljudima, o poštovanju, vrednom radu, uči radnoj etici, tako da mislim da je za decu odličan početni sport. Što se mene tiče, karate mi je spasao život, postao sam bolja osoba i za mene je to više od sporta, to je stil života." (MMA Weekly Videos – GSP in Japan)

Slika21: Porodica Machida

Georges St-Pierre je izjavio: "Kada se ide u rat, u meč, ne vodiš sa sobom mamu, tatu, brata, sestru, devojku već vodiš ratnike sa sobom, borce iz tima i trenere." (Intervju MMA Weekly Videos) Machida ne vodi majku, ženu ni sestru ali vodi braću i oca jer su upravo oni ti ratnici koji treniraju sa njim. To nije uobičajena porodica, to je tradicionalna ratnička porodica.

5.3 The Last Samurai

Poslednji samuraj – tako su fanovi imenovali Lyoto-a. On sam ih često citira, govoreći za sebe da vodi ratnički život, da poštuje karate put, karate do. "Mislim da je jako teško živeti kao samuraj. To je veoma teška doktrina ali svakoga dana pokušavam da se unapredim." (countdown to ufc 94)

Ono što Zapad (većinom) nije uspeo zadugo da shvati jeste unutrašnji domen borilačkih veština. Iako su mnogi aspekti borilačkih veština odavno deo kulture Zapada, mnogima koji na Zapadu praktikuju borilačke veštine zvuči neubedljivo i čak romantično, kada naiđu na etička ili filozofska načela u sklopu borilačkih veština. Ukratko, mentalni trening omogućuje napredovanje u praksi, koja spolja gledano nema veze sa duhom i obrnuto: određene tehnike (čišćenje tela, dijetalni režimi, meditacija, vežbe disanja itd.) koje spolja gledano nemaju mnogo veze sa veštinom borenja, omogućuju integraciju i napredak, omogućujući promene ne samo tela već i svesti, kao i čitavog režima života. (Filipović, 2011) "Otac nas je uvek učio da tehnika pobeđuje snagu, ali duh pobeđuje tehniku. Nekada imaš mnogo tehnika na raspolaganju, ali ako nemaš duh, nećeš moći da ih koristiš. Zato duh pobeđuje tehniku". (Dragon philosophy-Intervju koji je Machida dao za UFC oficijalni sajt)

"Moj san je oduvek bio da budem UFC šampion. Od kada sam imao 15 godina i video Royce Gracie-a da se bori, postavio sam cilj – jednoga dana ću postati UFC šampion. Uspeo sam u tome. Ali svaki put kada ostvariš cilj, moraš da postaviš novi, jer će ti to ojačati put. U suprotnom ćeš biti mrtav, jer, ako nemaš snove – nemaš život. Danas ja imam drugačiji san, da ponovo osvojim što sam oduvek želeo. Da ponovo budem najbolji. Još uvek imam veliki san koji živi u meni – da postanem opet šampion. Nevolje su pobeđene upornošću. Kada si uporan i nastavljaš bez stajanja, ako ne odustaneš, na kraju ćeš probiti krug. I prevazići ćeš sve prepreke. Ako odustaneš, već si izgubio. Ako nastaviš, dolaziš na viši nivo. Ja verujem da moraš imati strast, strast za ono što radiš. Ponekad rezultat nije toliko bitan koliko činjenica da to radiš sa ljubavlju. Moraš uživati dan po dan. To je najbitnija stvar, jer ostalo možeš postići. Možeš savladati sve ako voliš to što radiš. Tako da je najbitnija stvar koju imam da kažem da volim to što radim. Volim da treniram svakog dana, a ulazak u oktagon je proslava. To je ono što je bitno."

"Zona nekomfora je veoma bitna za nas. Osetiti se neugodno je bitno da ti ojača duh. Kada imaš novac i ostalo, većina momaka ne želi više da trenira, previše se opuste. Normalno je želiti opuštanje. Ali kada momak nema materijalno, gladan je. Moraš ostati gladan. Ako nemaš nešto, moraš da tragaš za tim. Kao što samuraji kažu, ako se osećaš komforno traži nekomforno, ne gledaj samo lakši put. U Karateu, napisano je kao Karate – Do, "Do" je način. U Judo-u, Do je način. Način je put, put je filozofija. Poštuj ljude, nemoj gaziti svoje principe. Istraj, jer prepreka će biti čitavim putem. Nekada izgubiš nekoga koga voliš, nekada ne možeš da dobiješ ono što želiš kada ti to želiš. Bitno je da shvatiš da će te put voditi. A Do (filozofija) će te pratiti na tvom

putu ne samo na takmičenju, već u životu. To je jako bitno. Kada postojiš, sve je na probi, to je samurajska perspektiva. U oktagonu je sve na probi. Svakoga dana tvoga života je sve na probi. Daj sve od sebe, svojih 100%. To je put ratnika. Nekada se čini da nećeš uspeti, ali ti nastavi. To se dešava u oktagonu i tokom treninga. To je praralelni put – držati se samurajskih načela danas. Moderno vreme je drugačije, nadmetanje je drugačije, ali put je isti.” (Dragon philosophy- Intervju koji je Machida dao UFC oficijalnom sajtu)

Svoj borbeni stil i izbegavanje bezumne razmene udaraca Machida objašnjava ovako: ”U vreme samuraja, borba je bila mačevima. Ako bi vas mač dodirnuo, mogli ste izgubiti život, tako da ja postavim cilj da ne budem udaren uopšte.” (UFC on FOX 4 – Road to the Octagon)

6. ZANIMLJIVOSTI

- Machida ima epizodnu ulogu u filmu Never Back Down 2, u kojoj radi karate sparing (u kimonima ali u oktagonu) sa Michael Jai White-om, zvezdom američkih akcionih filmova o boričkim veštinama. Nakon sparinga zajedno rade katu (teki shodan).

- Na MMAFrenzy forumu, februara 2009. administrator je postavio temu ”Karate in MMA” i napisao veliki tekst u kome je pričao o karateu unižavajući njegove vrednosti. U zaključku je napisao da mu se ”smučilo da u poslednje vreme (zbog uspeha Machida-e) sluša stalno o karateu, da se ljudi ostave Karate Kid filmova jer ”crane kick” neće nikoga dovesti do vrha UFC-a. Štaviše ako neko pokuša da izvede taj udarac završiće u bolnici”. Dve godine kasnije, Machida je ”crane kick”-om nokautirao Randy Couture-a, što mu je omogućilo da se opet bori za titulu šampiona.

- Lyoto je imao tu ”čast” da mu posle uspešnog debija u MMA Antonio Inoki čestita udarajući ga 3 puta u glavu. Legenda kaže da kada se to desi, borac postaje uspešan. Legenda se ostvarila. (Pogledati video INOKIJEVA ČESTITKA).

- Medijsku pažnju je privukla izjava Lyoto Machida-e da on i njegov otac Yoshizo svakoga jutra piju sopstveni urin. Objašnjenja zbog čega to rade, demonstraciju i zbunjene novinare pogledati na video MACHIDA URIN 1 i MACHIDA URIN 2. (Slika 23)

- Lyoto-u je kilaža često manja od gornje granice (93 kg), a nekada jako blizu tome da se skine i za nižu kategoriju. Variranje njegove kilaže je neverovatno, pogotovo kada se podsetimo da je radio kategoriju do 115 kg u Sumo-u. Dobar primer je njegova poslednja borba protiv Ryan Bader-a, kada je na merenju Bader bio na granici sa teškom kategorijom a Machida par kilograma niže. 2 dana kasnije, uoči meča, Bader je izgledao kao da ima 10-15 kg više, znatno krupniji i muskulozniji od Machida-e, ali ga je Machida ipak nokautirao jednim udarcem iskoristivši njegovu snagu zaleta a svoju tehniku gyaku tsuki-ja. Meč protiv David Heath-a je radio sa 90 kg.

- Machida-in verni pratilac na javnim treninzima, mečevima i sličnim medijski ispraćenim događajima je Steven Seagal. Proslavljeni filmski glumac uporno tvrdi da je on trener Lyoto Machida-e i Anderson Silva-e. (Slika 22)

- Neverovatna sličnost postoji između načina borbe Machida-e i Dražena Blagojevića, svetskog karate šampiona u WKC asocijaciji (St. Petersburg, 2003.). Njihovi stilovi vođenja borbe su zapanjujuće istovetni (gledajući snimke karate mečeva Blagojevića i prisustvujući slobodnijoj borbi tokom odnosa učenik – učitelj u karate klubu Partizan zapazio sam istovetne finte nogama, udarce, način reagovanja itd.).

Slika 22: Machida u pratnji Steven Seagal-a

Slika 23: Machida pije žutu tečnost

7. ZAKLJUČAK

Lyoto Machida je pokazao šta karate ima da ponudi u oktagonu: odlično korišćenje prostora (great footwork), iznenadnost i brzinu udaraca, raznovrsne tehnike (šakom, stopalom, laktom, kolenom, čišćenja...), vladanje distancom. On je doneo pravi karate – karate kako sa svojim vrlinama, tako i manama: manja snaga udaraca, ne vraćanje ruku u zaštitu glave posle napada...

Dokazao je tačnom tvrdnju da: "Nema bolje veštine, već boljeg majstora." U igri u kojoj se on nadmeće ima dosta veština, pa je i sam borac majstor na više borilačkih polja. Machida je na neki način potvrdio karate kao veštinu, karate je na neko vreme opet zasijao, ali treba biti svestan da bi taj isti Lyoto Machida bio anonimus u svetu MMA da nije poznavao rvanje, BJJ i boks.

Lyoto Machida je inovator i promoter karatea u MMA, primio je prosečno najmanje udaraca u diviziji, drugi je po redu najprecizniji udarač poluteške kategorije sa 57% udaračke preciznosti (dugo je bio na prvom mestu), ima najduži pobednički niz u kategoriji (8 uzastopnih pobeda), bio je šampion UFC-a, ima priznanje za nokaut godine (2011). Rezultati govore jedno, deo publike i dalje misli da je Machida dosadan borac. Posle Muhammad Ali-ja i Mike Tyson-a publici je dosadan i Vladimir Kličko. Po mom mišljenju, to je čista evolucija - od bezumne destrukcije protivnika i sebe do pobeda sa minimalno pretrpljene štete.

Lyoto Machida trenutno živi u Los Angeles-u sa ženom Fabyola-om i dva sina, gde trenira i teži ka ostvarenju svog sna – ponovnom osvajanju pojasa šampiona.

LITERATURA

Jovanović S. (1992) Karate 1 – teorijska polazišta, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd

Tzu Sun (2004) Umeće ratovanja, Mono & Manana, Novi Sad

Čirković Z. (2006) Teorija borenja, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd

Čirković Z. Jovanović S. Kasum G. (2010) Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd

Filipović A. (2011) Borilačke veštine između istoka i zapada, Malagma, Beograd

<http://www.pansport.rs/tekstoteka/vezbanje/karate-i-mma.html>

<http://forums.mmafrenzy.com/topic/karate-in-mma>

http://en.wikipedia.org/wiki/Mixed_martial_arts

<http://www.bloodyelbow.com/2009/5/18/878765/lyoto-machida-is-not-necessarily>

http://www.youtube.com/watch?v=NOL_n5APfg4&feature=player_embedded#!

<http://www.kyokushin4life.com/forums/showthread.php?t=7171>

http://www.youtube.com/watch?v=n4L4jDitr8o&feature=player_embedded

http://en.wikipedia.org/wiki/Lyoto_Machida

<http://lyotomachida.net/>

<http://bleacherreport.com/articles/118731-lyoto-machida-his-fighting-style-and-potential-opponents-in-the-future>

<http://www.mmafighting.com/2011/05/01/ufc-129-morning-after-the-unique-talent-of-lyoto-machida>

<http://borilacki-klub.com/borilacka-prica/6-mma-boraca-koji-su-naivise-promovisali-svoju-izvornu-vestinu/>

http://www.youtube.com/watch?v=QNxvA0Wraq4&feature=related&fb_source=message

<http://www.blackhousemma.com/videos/lyoto-machida>

http://www.youtube.com/watch?v=xV0isSFR_Bc&feature=related
http://www.youtube.com/watch?v=XraReNP_w0g&feature=related
<http://www.youtube.com/watch?feature=endscreen&v=G35cKnVJv4s&NR=1>
<http://www.youtube.com/watch?v=BsvmP7ybpRs>
<http://www.youtube.com/watch?v=4nqbAfzrg-E>
<http://www.youtube.com/watch?v=1Y6L9kRRWdk&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=ABDEDY5cH2c>
<http://www.youtube.com/watch?v=aJedTKRsotU&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=xxlP7jDU1Gs&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=yNTU1Sr0j8A&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=WFGjaGB1VD4&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=xVV2F984bxQ>
<http://www.sherdog.com/news/news/Meet-the-Machidas-20518>
<http://www.facebook.com/Machida.Lyoto>

NJPW: Ultimate Crush (2003)

Jungle Fight 1 (2003)

Inoki Bom-Ba-Ye 2003 – Inoki Festival (2003)

K – 1: Beast 2004 (2004)

K – 1 MMA: Romanex (2004)

K -1: Heros 1 (2005)

Jungle Fight 6 (2006)

WFA: King of Streets (2006)

UFC 67, 70, 76, 79, 84, 94, 98, 104, 113, 123, 129 140

UFC on FOX 4 (2012)

Never Back Down 2 (2011)